

Raad van de
Europese Unie

Brussel, 18 september 2017
(OR. en)

Interinstitutioneel dossier:
2013/0304 (COD)

10537/17
ADD 1

CORDROGUE 86
DROIPEN 91
JAI 624
SAN 265
CODEC 1103

ONTWERPMOTIVERING VAN DE RAAD

Betreft: Standpunt van de Raad in eerste lezing met het oog op de aanneming van een RICHTLIJN VAN HET EUROPEES PARLEMENT EN DE RAAD tot wijziging van Kaderbesluit 2004/757/JBZ van de Raad teneinde nieuwe psychoactieve stoffen in de definitie van drug op te nemen en tot intrekking van Besluit 2005/387/JBZ van de Raad

- *Ontwerpmotivering van de Raad*

I. INLEIDING

Op 17 september 2013 heeft de Commissie een voorstel ingediend voor een richtlijn tot wijziging van Kaderbesluit 2004/757/JBZ (voorgestelde NPS-richtlijn) en een voorstel voor een verordening betreffende nieuwe psychoactieve stoffen (voorgestelde NPS-verordening).

Op 21 januari 2014 heeft het Europees Economisch en Sociaal Comité zijn advies over de voorgestelde NPS-richtlijn en de voorgestelde NPS-verordening uitgebracht.

Tijdens de plenaire vergadering op 17 april 2014 heeft het Europees Parlement zijn standpunt in eerste lezing over de voorgestelde NPS-richtlijn en de voorgestelde NPS-verordening vastgesteld.

Het COREPER besloot op 27 mei 2015 bij de verdere bespreking van de voorgestelde NPS-verordening niet langer uit te gaan van artikel 114 VWEU (dat verband houdt met het verbeteren van de werking van de interne markt) als rechtsgrondslag, maar van artikel 83, lid 1, VWEU (strafrecht) als rechtsgrondslag.

Op 6 april 2016 is het voorstel een tweede keer besproken door het COREPER; tijdens deze bespreking werd herhaald dat de rechtsgrondslag moest worden gewijzigd in artikel 83 VWEU en dat het nieuwe instrument de vorm van een richtlijn moest aannemen; de Commissie werd verzocht met een voorstel te komen tot wijziging van de verordening tot oprichting van het Europees Waarnemingscentrum voor drugs en drugsverslaving (EWDD) door de bepalingen betreffende het systeem voor vroegtijdige waarschuwing, alsmede de risicoanalyse en -beoordeling, in deze verordening op te nemen.

Op 30 augustus 2016 heeft de Commissie een dergelijk voorstel voor een verordening tot wijziging van de EWDD-verordening ingediend, dat vervolgens door de HDG is besproken tijdens de vergaderingen van 7 september 2016, 21-22 september 2016, 11-13 oktober 2016 en 9 november 2016.

Op 8 en 9 december 2016 heeft de Raad (JBZ) de algemene oriëntatie ten aanzien van de voorgestelde NPS-richtlijn en de voorgestelde NPS-verordening, vervat in doc. 14810/1/16 REV 1 en 14809/1/16 REV 1, aangenomen.

Tezelfdertijd heeft de Raad het voorzitterschap het mandaat verleend om met het Europees Parlement onderhandelingen te beginnen met het oog op een akkoord over de voorgestelde NPS-richtlijn en de voorgestelde NPS-verordening.

Tijdens het Maltese voorzitterschap hebben drie trialogen plaatsgevonden. Op 29 mei 2017 werd een definitief compromis bereikt en op 31 mei 2017 werden de teksten van de voorgestelde NPS-richtlijn en de voorgestelde NPS-verordening, zoals na de interinstitutionele onderhandelingen verschenen in doc. 9567/17 en doc. 9566/17, aan het COREPER voorgelegd.

Op 8 juni 2017 heeft de Commissie LIBE over de tekst van de voorgestelde NPS-richtlijn en de voorgestelde NPS-verordening, die het resultaat was van de interinstitutionele onderhandelingen, gestemd en deze goedgekeurd. De voorzitter van de Commissie burgerlijke vrijheden, justitie en binnenlandse zaken (LIBE), de heer Claude MORAES, heeft een brief aan de voorzitter van het Comité van permanente vertegenwoordigers gezonden betreffende de voorgestelde NPS-richtlijn, waarin wordt gesteld dat indien deze tekst formeel aan het Europees Parlement wordt toegezonden als het standpunt van de Raad in eerste lezing over dit wetgevingsvoorstel, hij de leden van de Commissie LIBE en vervolgens de plenaire vergadering aanbeveelt het standpunt van de Raad in eerste lezing ongeamendeerd te aanvaarden in de tweede lezing van het Parlement, onder voorbehoud van verificatie door de juristen-vertalers van beide instellingen.

Op 20 juni 2017 heeft de Raad (Algemene Zaken) een politiek akkoord over de voorgestelde NPS-richtlijn bereikt. De tekst van de voorgestelde NPS-richtlijn en de voorgestelde NPS-verordening is vervolgens door de juristen-vertalers bijgewerkt.

II. DOELSTELLING

Er duiken regelmatig nieuwe psychoactieve stoffen op met een soortgelijke werking als die van de stoffen die onder de VN-verdragen vallen, en deze verspreiden zich snel in de Unie. Bepaalde nieuwe psychoactieve stoffen brengen ernstige risico's voor de volksgezondheid of volksgezondheids- en sociale risico's met zich mee. Het doel van de voorgestelde NPS-richtlijn en de voorgestelde NPS-verordening is op EU-niveau dergelijke nieuwe psychoactieve stoffen op snellere en doeltreffendere wijze aan te pakken dan nu het geval is met het huidige systeem, dat is ingesteld bij Besluit 2005/387/JBZ van de Raad.

III. ANALYSE VAN HET STANDPUNT VAN DE RAAD IN EERSTE LEZING

Verscheidene elementen in de voorgestelde NPS-richtlijn en de voorgestelde NPS-verordening moeten grondig worden besproken voordat tot een akkoord kan worden gekomen: het gebruik van gedelegeerde/uitvoeringshandelingen om de gevaarlijkste nieuwe psychoactieve stoffen in de definitie van drug op te nemen, de uiterste termijn voor de uitvoering van nationale maatregelen en criteria voor het opstellen van het risicobeoordelingsverslag.

Gedelegeerde handelingen

De belangrijkste kwestie in de interinstitutionele onderhandelingen was de kwestie van het opnemen van nieuwe psychoactieve stoffen in de definitie van drug door middel van gedelegeerde of uitvoeringshandelingen. De Raad was van mening dat uitvoeringshandelingen hiervoor het beste instrument waren, terwijl het Parlement te kennen gaf dat deze kwestie nauw verbonden was met de gezondheid van de burgers en dat het uitsluiten van het Parlement bij het nemen van dergelijke beslissingen ongepast was. Het Parlement verzocht te worden betrokken bij het nemen van beslissingen inzake het opnemen van psychoactieve stoffen in de definitie van drug. Na uitvoerige besprekingen tijdens de interinstitutionele onderhandelingen stemde de Raad ermee in dat nieuwe psychoactieve stoffen in de definitie van drug worden opgenomen via gedelegeerde handelingen in ruil voor de garantie dat belangrijke door de Raad voorgestelde wijzigingen in de NPS-wetgeving worden doorgevoerd.

Uiterste termijn voor de uitvoering van nationale maatregelen

Vergeleken met het oorspronkelijke voorstel van de Commissie, stelde de Raad voor, als eenmaal de gedelegeerde handeling om een nieuwe psychoactieve stof in de definitie van drug op te nemen is aangenomen, de periode voor de uitvoering van de nationale maatregelen om een nieuwe psychoactieve stof te verbieden van één jaar tot zes maanden in te korten. Het Parlement wilde deze termijn nog verder inkorten tot drie maanden. Als resultaat van de onderhandelingen heeft het Parlement de uiterste termijn van zes maanden voor de uitvoering van nationale maatregelen aanvaard, om zeker te stellen dat alle lidstaten genoeg tijd hebben om daarvoor te zorgen, gezien de verschillende rechtsstelsels.

Drempel voor het opstellen van het risicobeoordelingsverslag

Het Parlement was van mening dat de door de Raad vastgestelde drempel voor het opstellen van een risicobeoordelingsverslag, als eenmaal een gezamenlijk verslag over een nieuwe psychoactieve stof is uitgebracht, te hoog was ("indien het eerste verslag aanwijzingen bevat dat deze stof ernstige risico's voor de volksgezondheid of volksgezondheids- en sociale risico's kan opleveren"). Na de besprekingen over dit onderwerp stemde het Parlement ermee in de voorziene drempel te aanvaarden, aangezien deze slechts verwees naar een mogelijkheid/aanwijzing van een ernstig risico en niet naar een vastgesteld risico, en dat deze drempel moest worden gekoppeld aan de criteria voor het opnemen van de nieuwe psychoactieve stoffen in de definitie van drug (die bepalen dat daarvoor de stoffen moeten leiden tot "ernstige risico's voor de volksgezondheid en, in voorkomend geval, sociale risico's op het niveau van de Unie").

IV. CONCLUSIE

Het standpunt van de Raad in eerste lezing weerspiegelt het compromis dat is bereikt tijdens de onderhandelingen tussen de Raad en het Europees Parlement, die door de Commissie werden gefaciliteerd. Na te zijn vastgesteld, zullen de voorgestelde NPS-richtlijn en de voorgestelde NPS-verordening het huidige systeem dat is ingesteld bij Besluit 2005/387/JBZ van de Raad om de gevaarlijkste nieuwe psychoactieve stoffen op EU-niveau aan te pakken, vervangen. De nieuwe regeling zal de tijd die nodig is om de gevaarlijkste nieuwe psychoactieve stoffen op EU-niveau aan controlemaatregelen te onderwerpen, met de helft verminderen.